

Ano ang mapapala ng mga tagapitas ng basura mula sa mga bagong Alituntunin ng ILO para sa pagtataguyod ng disenteng trabaho sa pag-recycle?g?

"Bagama't ang impormal at pormal na mga aktibidad sa pag-recycle ay magkakasamang umiiral at nagsasalubong sa isa't isa sa mga value chain ng pag-recycle, ang mga alituntuning ito ng patakaran ay binuo nang may espesyal na atensyon sa mga negosyo at manggagawa sa impormal na ekonomiya ng pag-recycle. Ito ay hindi lamang dahil sa kanilang malaking bilang kundi dahil din sa mandato ng ILO at ng iba pang bahagi ng sistema ng United Nations na isulong ang katarungang panlipunan at tiyaking walang maiiwan.

- Mga alituntunin sa patakaran ng ILO para sa pagtataguyod ng disenteng trabaho sa pag-recycle

---

Noong Disyembre 2025, pinagtibay ng International Labour Organization (ILO) ang Mga alituntunin sa patakaran para sa pagtataguyod ng disenteng trabaho sa pag-recycle, na napagkasunduan sa pagitan ng mga pamahalaan, mga manggagawa at mga employersa pulong ng mga eksperto na ginanap noong Mayo ng 2025. Ang International Alliance of Waste Pickers (IAWP) at Kababaihan sa Impormal na Ekonomiya: Globalisasyon at Pag-oorganisa (WIEGO) ay inimitahan ng International Trade Union Confederation, IndustriALL Global Union at Public Services International na isama ang tatlong kinatawan upang magsilbing tagapayo ng mga manggagawa sa pulong.

Nakakapagod at matindi ang isang linggong negosasyon, na tumagal hanggang gabi at hindi natapos hanggang halos alas-2 ng madaling araw sa huling araw. Naganap ang mga kritikal na debate sa pagitan ng mga gobyerno, manggagawa, at mga employer tungkol sa iba't ibang isyu na may kaugnayan sa disenteng trabaho, kabilang ang kung ang sektor ay dapat na 'mayaman sa trabaho', mapagkumpitensya, at kasama ang 'nakabubuhay na sahod'. Bagama't hindi posibleng maisama ang lahat ng mga hinihingi ng IAWP sa mga alituntunin, nagawa naming impluwensyahan ang mga ito upang maipakita ang marami sa mga pangangailangan at kahingian ng mga tagapulot ng basura, at ang nagresultang dokumento ay naglalaman ng mahalalaga at detalyadong kontribusyon sa pagbuo ng disenteng trabaho sa aming sektor.

Sa mga alituntunin ng ILO, ang terminong "Ang mga manggagawa sa pag-recycle sa impormal na ekonomiya" ay tinutukoy sa iba't ibang termino depende sa konteksto, na sumasalamin sa pagkakaiba-iba ng kanilang trabaho at mga istrukturang pang-organisasyon. Ginagamit ng IAWP ang terminong "mga tagapulot ng basura" bilang isang inklusibong termino na maaaring sumaklaw sa mga impormal na manggagawa sa pag-recycle, mga recycler, o

mga manggagawa sa pagre-recycle sa impormal na ekonomiya.¹Sa mga alituntuning ito, iba't ibang termino ang ginagamit din upang tumukoy sa mga tagapulot ng basura, at bagama't hindi lahat ng manggagawa sa impormal na ekonomiya ng pag-recycle ay mga tagapulot ng basura, mahalagang tandaan na karamihan sa kanila ay mga tagapulot ng basura.

Ano ang dapat malaman tungkol sa mga alituntunin ng ILO para sa disenteng trabaho sa pag-recycle?

Ang Mga Alituntunin ng ILO ay kumakatawan sa isang napakalaking hakbang pasulong sa pamamagitan ng pagdedeklara na ang pag-recycle ay tunay na gawain at ang mga tagapulot ng basura ay mga manggagawang may ganap na karapatan. Kinikilala ng dokumento ang pangangailangang garantiyahan ang ating pag-access sa proteksyong panlipunan, ligtas na mga kondisyon sa pagtatrabaho, patas na kita, at ang kalayaangmag-organisaKinikilala nito ang mahalagang papel ng mga kooperatiba at organisasyon ng mga recycler bilang mga lehitimong stakeholder sa loob ng sektor. Bukod pa rito, sinasabi nito na ang pormalisasyon ay hindi dapat sumira sa kanilang kabuhayan kundi dapat isama ang mga ito nang paunti-unti, at ang paglipat sa isang pabilog na ekonomiya ay dapat lumikha ng mga trabaho nang walang naiiwan. Ang diyalogong panlipunan ay nananatili sa kaibuturan: ang mga recycler ay dapat magkaroon ng boses sa mga patakarang nakakaapekto sa kanila. Sa madaling salita, ito ay isang makapangyarihang kasangkapan na nagbibigay-daan sa kanila na angkinin ang ating nararapat na lugar sa pamamahala ng basura.

Ang mga Alituntunin ng ILO para sa disenteng trabaho sa sektor ng pag-recycle ay hindi lamang isang teknikal na dokumento — ang mga ito ay isang kasangkapan na maaari at dapat gamitin ng mga organisasyon ng mga tagapulot ng basura at ng ating mga pinuno. Sulit na suriin ang mga ito kaugnay ng mga lokal at pambansang katotohanan, na tinatanong kung gaano kalawak na natutugunan ang mga itinakdang pamantayan at kung saan nananatili ang mahahalagang kakulangan. Batay dito, makakatulong ang mga tagapulot ng basura na palakasin ang mga kahilingan, gabayan ang mga panukala, at panagutin ang mga awtoridad sa pagtiyak ng mga karapatan, pagpapabuti ng mga kondisyon sa pagtatrabaho, at pagpapagana ng makabuluhang pagsasama sa mga sistema ng pag-recycle. Sa ganitong paraan, ang mga alituntunin ay maaaring maging isang konkretong sanggunian para sa pagsusulong, sa pamamagitan ng kolektibong organisasyon, tungo sa mas marangal at makatarungang mga kondisyon sa pagtatrabaho.

Ang mga pangunahing prinsipyo na matatagpuan sa loob ng mga alituntunin ay kinabibilangan ng:

---

¹ Tinutukoy ng International Alliance of Waste Pickers ang mga tagapulot ng basura bilang mga manggagawang may sariling account sa pangongolekta, pag-uuri, pag-uuri, at pagbebenta ng mga materyales na maaaring i-recycle; mga tagapulot ng basura na nakabase sa kalye at iba pang impormal o semi-pormal na manggagawa na kasangkot sa transportasyon, pagbawi, at komersiyalisasyon ng mga materyales na ito, kabilang ang mga isinama sa mga sistema ng pamamahala ng basura ng munisipyo; pati na rin ang mga dating tagapulot ng basura na, sa loob ng kanilang mga organisasyon, ay nagkaroon ng mga bagong tungkulin sa mga larangan tulad ng pagtataguyod ng kapaligiran, pangangalaga, kalusugan, o mga programa para sa kasarian. Tingnan ang:www.wastepickersinternational.org/konstitusyon para sa Ang buong kahulugan ng IAWP ng mga tagapulot ng basura.

1. Ang pag-recycle ay totooong trabaho

Kinikilala ng ILO ang pagreresiklo bilang isang lehitimong aktibidad sa trabaho, na sumasaklaw sa lahat ng bagay mula sa pangongolekta sa kalye hanggang sa pagproseso ng industriya. Inilalagay nito ang mga tagapulot ng basura — nagtatrabaho man sa mga landfill o sa mga lansangan — nang matatag sa pandaigdigang mapa ng paggawa, na nagpapaalis sa ideya na tayo ay mga "impormal na aktor lamang na kumikilos sa labas ng sistema."

2. Saklaw ng mga manggagawa sa impormal na ekonomiya

Ang mga alituntunin aynilalayonna pantay na ilapat sa mga operasyon ng pag-recycle sa pormal at impormal na ekonomiya, na may partikular na diin sa mga negosyo sa pag-recycle at mga manggagawa sa impormal na ekonomiya. Ang diin na ito ay sumasalamin hindi lamang sa katotohanan na ang karamihan sa mga tagapulot ng basura ay nagpapatakbo sa impormal na ekonomiya, kundi pati na rin sa mandato ng ILO at ng mas malawak na sistema ng United Nations na isulong ang katarungang panlipunan at tiyakin na walang maiiwan.

3. Mga karapatan sa paggawa para sa lahat

Pinagtitiyap nito na ang mga nagre-recycle ay may karapatan sa mga pangunahing karapatan sa paggawa: disenteng kondisyon sa pagtatrabaho, proteksyong panlipunan, kaligtasan at kalusugan sa lugar ng trabaho, kawalan ng diskriminasyon at kalayaan sa pakikisama. Kaya naman, sila ay itinataas mula sa katayuan ng "mga mahihinang indibidwal" patungo sa mga may hawak ng kongkreto at maipapatupad na mga karapatan.

4. Ang mga kooperatiba bilang isang mahalagang landas

Itinatampok nito ang mga kooperatiba—at ang mas malawak na ekonomiya ng lipunan at pagkakaisa—bilang mga mainam na sasakyan para sa paglipat tungo sa disenteng trabaho, sa gayon ay mapapabuti ang kita at kapangyarihan sa kolektibong pakikipagtawaran. Hinihimok ang mga pamahalaan na bigyan sila ng suporta.

5. Pormalisasyonwalang pag-aalis

Kinikilala nito na ang impormalidad ay isang isyung istruktural at nananawagan para sa unti-unting mga proseso na nagpapadali sa integrasyon nang hindi inaalis ang sinuman sa pamamagitan ng mga hakbang na pamparusa.

6. Proteksyong panlipunan at disenteng mga kondisyon

Itinatampok nito ang pangangailangang garantiyahan ang pag-access sa proteksyong panlipunan para sa lahat, pagkilalaang malupit na katotohanang kinakaharap ng mga tagapitas ng basura, at paghimok sa mga pamahalaan na magdisenyo at magpatupad ng sapat na mga legal na balangkas at epektibong mekanismo upang garantiyahan ang karapatan sa seguridad panlipunan para sa lahat ng manggagawa sa pagreresiklo.

7. Itinatampok ang Karahasan at mga Panganib

Ang mga alituntunin ay nagbibigay-pansin sa pagkakalantad sa karahasan, panliligalig, at mga panganib sa mga kalye at mga tambakan ng basura, na humihimok sa mga pamahalaan, mga employer, at mga manggagawa ng organisasyon upang magsagawa ng mga hakbang upang protektahan sila.

8. Pabilog na Ekonomiya na may mga Trabaho

Iminumungkahi nila ang isang transisyon na "maraming trabaho" na isinasama ang mga tagapulot ng basura sa halip na palitan ang mga ito.

9. Diyalogong Panlipunan na may Tunay na Tinig

Kasama sa teksto ang sama-samang pakikipagtawaran para sa lahat, pagkilala sa mga tagapulot ng basuramga organisasyon bilang mga balidong kausap. Kinikilala nito na ang diyalogong panlipunan ay dapat na nakabatay sa kalayaan sa pakikisama, isinasagawa nang may mabuting hangarin at kasama ang epektibong pagkilala sa karapatan sa kolektibong pakikipagtawaran para sa lahat ng manggagawa, anuman ang kanilang katayuan sa migrasyon.

10. Mga Bida, Hindi Lamang Mga Benepisyaryo

Panghuli, ang mga alituntunin ng ILO para sa pagtataguyod ng disenteng trabaho sa pag-recycle ay naglalagay sa mga tagapitas ng basura at mga manggagawa sa pag-recycle bilang mga pangunahing aktor sa pagdisenyo ng patakaran, na mahalaga sa pagkandili ng mas patas at mas napapanatiling mga sistema ng pag-recycle.

Ano ang mga patnubay sa sektor ng ILO?

Ang mga patnubay ng sektor ng ILO ay nagbibigay ng detalyadong gabay para sa mga tagagawa ng patakaran, mga employer, mga manggagawa, mga negosyo at iba pang mga lupon sa mga partikular na paksa na nauukol sa disenteng trabaho at isang makatarungang transisyon. Bagama't hindi legal na nagbubuklod, ang mga patnubay ng ILO ay ginawa upang magbigay-alam sa wika at mga detalye ng mga legal na nagbubuklod na kasunduan tulad ng mga pambansang batas, mga kasunduan sa kalakalan o sektor, mga kombensiyon, mga protokol at iba pang mga kasunduan.

Ang mga alituntunin ng sektor ay batay sa ILO paggawamga pamantayan tulad ng mga Kumbensyon, Protokol at Rekomendasyon, pati na rin sa mga Deklarasyon, resolusyon, konklusyon at iba pang gabay sa patakaran ng ILO na nauugnay sa mga ito. Ang mga ito ay hindi legal na nagbubuklod at hindi napapailalim sa ratipikasyon o mga mekanismo ng pangangasiwa sa ilalim ng mga internasyonal na regulasyon. paggawamga pamantayan, ngunit maaari itong gamitin upang suportahan at palakasin paggawamga pamantayan at pinakamahuhusay na kagawian sa loob ng mga kasunduan at batas na may bisang legal.

Halimbawa, ang [Mga alituntunin ng ILO sa pagsira ng barko tungkol sa kaligtasan at kalusugan para sa mga bansang Asyano at Turkey](#) ay natukoy na sa mga patakaran at estratehiya, at ginamit bilang isang dokumentong pangkapaligiran para sa pagbuo ng batas sa pag-recycle ng barko sa Pakistan, India at Bangladesh.

Sa ganitong paraan, ang mga alituntunin ng ILO ay maaaring maging isang lubos na kapaki-pakinabang na kasangkapan para sa mga organisasyon ng tagapulot ng basura. Nagsisilbi ang mga ito upang palakasin ang mga kahilingan na matagal nang hinihingi ng mga grupong ito: mas mahusay na mga kondisyon sa pagtatrabaho, pag-access sa proteksiyong panlipunan, at pagsasama sa mga sistema ng pamamahala ng basura. Ang pagkakaroon ng dokumentong ito ay nagbibigay-daan sa kanila na sabihin sa isang awtoridad: "Hindi lamang ito isang kahilingan namin; ito ay isang bagay na itinataguyod din ng ILO."

Napakahalaga rin ang mga ito sa mga diyalogo. Kapag nakikipagpulong sa mga pamahalaang munisipal, mga ministryo ng gobyerno, o mga pribadong kumpanya, ang mga patnubay na ito ay makakatulong sa mga tagapulot ng basura. Mga grupomaglahad ng mas malinaw at mas nakakakumbinsing mga argumento. Maaari itong gamitin upang tugunan ang mga isyu tulad ng mga bayarin sa serbisyo, pag-access sa mga materyales na maaaring i-recycle, pormalisasyon, o mga kondisyon sa pagtatrabaho—sinusuportahan ng isang awtoridad na may malaking kahalagahan sa pandaigdigang entablado.

Bukod pa rito, ang mga alituntunin ay tumutulong sa mga organisasyon na magkaroon ng mas malinaw na pananaw sa kanilang sariling realidad. Nagbibigay-daan ito sa kanila na ihambing ang kasalukuyang mga kondisyon sa larangan laban sa mga itinatag na pamantayan—kung ano ang dapat mangyari—at matukoy kung saan umiiral ang mga kakulangan. Batay sa pagsusuring ito, ang mga organisasyon ay maaaring bumuo ng mas konkretong mga panukala—halimbawa, kung paano mapapabuti ang kaligtasan sa lugar ng trabaho, kung paano mabawasan ang mga panganib, o kung paano palakasin ang kanilang sariling mga istruktura ng organisasyon.

At bagama't hindi sila bumubuo ng batas na nagbubuklod, ang mga alituntunin ay may mahalagang halaga pa rin. Kinakatawan nila ang isang pandaigdigang pinagkasunduan kung paano dapat gumana ang sektor ng pagreresiklo. Dahil dito, maaari silang maging instrumento sa pagpapalakas ng mga tinig ng mga nagreresiklo, pagbubukas ng mga daan para sa diyalogo, at paggigiit ng kanilang karapatang lumahok sa mga proseso ng paggawa ng desisyon na direktang nakakaapekto sa kanilang trabaho.
